

گزارش بازدید از ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری

بازدید علمی دانشجویان دکتری مطالعات اعتیاد از دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری در معیت سرکار خانم دکتر سحر عشرتی عضو هیئت علمی دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان در روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۱/۹/۱ از ساعت ۸/۳۰ لغایت ۱۲/۳۰ انجام گرفت. دانشجویان شرکت کننده خانم دکتر محبوبه دادفر، خانم دکتر تبسم سعیدپرور، آقای دکتر علی گمار و آقای دکتر سید محمود پورمند بودند. جلسه در سالن شهید خداکرم ستاد مبارزه با مواد مخدر تشکیل گردید.

وظایف ستاد مبارزه با مواد مخدر

شعار نمادین ستاد در سال ۱۴۰۱ " همه با هم نه به اعتیاد " می باشد که بر بنای " یاریگر هم باشیم "، است. بر اساس توضیحات روسای دفاتر و ادارات کل ستاد، وظایف دبیرخانه ستاد به صورت گسترده و شامل موارد زیر می باشند: بررسی طرح ها و برنامه ریزی کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت و آماده سازی، نظارت، پیگیری، بازرسی و کارشناسی فعالیت کمیته های تخصصی؛ هماهنگی و پیگیری لازم جهت برگزاری جلسات، تهیه دستور کار و ابلاغ و پیگیری اجرای مصوبات ستاد؛ بررسی، نظارت، پیگیری، بازرسی و ارزیابی حسن اجرای قوانین، مقررات و وظایف مربوط به مبارزه با اعتیاد و قاچاق مواد مخدر و تهیه و جمع بندی گزارشات واصله و تدوین و تهیه آنها همراه با نقاط قوت و ضعف بر طبق نظرات کارشناسی و ارائه آن به ستاد؛ بسط و توسعه همکاری های دو جانبه و چند جانبه منطقه ای و بین المللی با استفاده از مراکز و مراجع ذیربط و تعیین راهکارهای مناسب؛ برگزاری سمینارهای داخلی به منظور هماهنگی دست اندرکاران مبارزه با مواد مخدر؛ نظارت بر فعالیت های بخش خصوصی و تعاونی در ابعاد مختلف مبارزه با مواد مخدر؛ همکاری های مشترک با سازمان ها و وزارتخانه ها در جهت کمک به تولید فعالیت های فرهنگی؛ برنامه ریزی و ارائه راهکارهای مناسب در خصوص حسن اجرای مصوبات ستاد در زمینه امور بین الملل و

فراهم نمودن مقدمات برگزاری اجلاس ها و نمایشگاه های منطقه ای با تصویب رئیس ستاد؛ تنظیم پیش نویس یادداشت تفاهم دو یا چند جانبه، معاهدات و قراردادهای بین المللی و نظارت بر حسن اجرای معاهدات، یادداشت تفاهم و پروژه های همکاری دو یا چند جانبه و غیره و تهیه گزارش و ارائه به ستاد؛ پیشنهاد ترکیب هیات های اعزامی به مجامع، اجلاس ها، نمایشگاه ها و غیره منطقه ای و بین المللی به رئیس ستاد و انجام هماهنگی های لازم جهت شرکت در آنها؛ نظارت و انجام هماهنگی های لازم به منظور برقراری ارتباط با کشورها، مجامع و سازمان های بین المللی در جهت فراهم آوردن زمینه های همکاری در امر مبارزه در سطح منطقه ای و بین المللی و جذب کمک های علمی، فنی، تجهیزاتی و غیره؛ انعکاس وضعیت مبارزه با مواد مخدر در کشور به مجامع و سازمان های بین المللی پس از تصویب ستاد؛ پیگیری و نظارت بر اجرای طرح های مقابله با قاچاق مواد مخدر و اعتیاد بوسیله اتباع خارجی در داخل کشور و بررسی جرائم مربوط به قاچاق مواد مخدر و اعتیاد اتباع ایرانی در خارج از کشور و ارائه گزارش لازم به ستاد؛ بررسی و اظهار نظر در خصوص طرح ها و برنامه ها و انجام مطالعات و پژوهش و هماهنگی، پیگیری، نظارت و ارزیابی در مورد اجراء طرح های مطالعاتی و پژوهشی؛ تهیه گزارش و ارائه نظر در خصوص طرح های واصله و ارائه به کمیته مربوطه؛ بررسی، نظارت، پیگیری، بازرسی و ارزیابی پیشرفت طرح ها و برنامه های مصوب و ارائه گزارش ستاد؛ تهیه و تنظیم پیش نویس بودجه سالانه و پیشنهاد به مبادی ذیصلاح و نظارت بر امر هزینه دستگاه ها؛ اعمال حساب درآمدها و هزینه ها و نگهداری آنها و دفاتر مالی و محاسباتی پیشنهاد تخصیص اعتبار مورد نیاز دبیرخانه ستاد؛ نظارت، پیگیری و بازرسی بر نحوه شناسائی، جمع آوری، نگهداری و نحوه استفاده از اموال موضوع قانون وفق مقررات و مصوبات ستاد و نظارت، بازرسی و ارزیابی فروش اموال مصادره ای؛ انجام کلیه امور مربوط به اداری، مالی، تدارکات و سایر امور عمومی واحدهای دبیرخانه ستاد؛ و سایر امور محوله به موجب قوانین و مصوبات مربوطه.

ساختار ستاد مبارزه با مواد مخدر

واحدهای دبیرخانه ستاد شامل سه معاونت ۱) معاونت مقابله با عرضه و امور بین الملل شامل اداره کل مقابله با عرضه و دفتر روابط بین الملل، ۲) معاونت کاهش تقاضا و توسعه مشارکت های مردمی، ۳) معاونت اداری و مالی و امور مجلس؛ شش اداره کل شامل ۱) اداره کل اموال و دارائی ها و کمیسیون مرکزی فروش، ۲) اداره کل امور فرهنگی و پیشگیری، ۳) اداره کل امور درمان، بازپروری و حرفه آموزی، ۴) اداره کل امور مالی و حسابداری، ۵) اداره کل امور اداری و پشتیبانی، ۶) اداره کل قوانین و امور حقوقی، و همچنین شامل دفاتر دبیر کل ستاد، حراست، روابط عمومی، بازرسی و هماهنگی امور استان ها، برنامه ریزی، و دفتر مشارکت های مردمی و مرکز پژوهش، مطالعات و آموزش می باشد.

شرح وظایف و اقدامات ستاد مبارزه با مواد مخدر توسط مسئولین مربوطه

روسای دفاتر و ادارات کل ستاد شامل دفتر تحقیقات و آموزش، اداره کل مقابله با عرضه، اداره کل درمان و حمایت های اجتماعی، اداره کل فرهنگی و پیشگیری، و دفتر توسعه مشارکت ها در خصوص شرح وظایف، اقدامات، نقش ها و حوزه مسئولیت ها توضیحاتی را ارائه نمودند. جلسه به صورت مشارکتی و تبادل نظر بین روسای دفاتر و ادارات کل ستاد، و استاد ناظر و دانشجویان برگزار شد.

شروع جلسه بازدید از ستاد مبارزه با مواد مخدر، با حضور آقای حسن پور مسئول آموزش برگزار شد. در این راستا صحبت مختصری در خصوص تاریخچه و ساختار ستاد مبارزه با مواد مخدر شد. به این ترتیب که ستاد در سال ۶۷ در مجمع تشخیص مصلحت نظام مصوب شد و فعالیت های حوزه مواد را با تعامل با دستگاه ها و وزارت خانه های کشور راهبری می کند. ۱۴ وزارت خانه در ستاد عضو هستند.

دبیرخانه ستاد نقش نظارتی، برنامه‌ریزی، و مدیریتی را به عهده دارد. دبیر کل بلاواسطه از رئیس جمهور حکم میگیرد. دبیر کل ستاد، دکتر مومنی، معاون رئیس جمهور هستند. از دو معاونت برای تشریح وظایف دعوت شده بود. معاونت اول، معاونت مقابله با عرضه و امور بین المللی است که نقش امنیتی، نظامی، و انتظامی دارد. اداره کل مبارزه با عرضه، اموال، مبارزه با بنیاد های مالی و پولشویی در این بخش فعالند. معاونت دوم، معاونت کاهش تقاضا و توسعه مشارکت های مردمی است، که در آن ۳ اداره کل فعال هستند. علاوه بر این دو معاونت، معاونت اداری، مالی، و امور مجلس می باشد که با مجلس و تصمیمات آن در ارتباط است. همچنین بخش آموزش، روابط عمومی، و دفتر ستاد مستقیماً تحت نظارت دبیر کل ستاد مبارزه با مواد مخدر است.

دفتر تحقیقات و آموزش

ادامه جلسه با حضور آقایان میر لویی رئیس اداره پژوهش و جناب احمدی مقدم کارشناس اداره پژوهش مدیریت شد. طبق توضیحات ایشان، در دفتر تحقیقات و آموزش سه بخش فعال هستند. بخش اول، آموزش است. این بخش در حوزه توانمندسازی کارکنان دبیرخانه ستاد و شوراها، آموزش های تخصصی و عمومی، سیاست های علمی، حمایت مالی و علمی از همایش ها و کنگره ها فعالیت دارد. نظارت بر دفتر تحقیقات و آموزش شوراها از وظایف دیگر دفتر تحقیقات و آموزش است. شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر در سطح استان ها نیز وجود دارد که مشابه ستاد مبارزه با مواد مخدر در ابعادی کوچکتر وظیفه برنامه ریزی، هماهنگی و نظارت را بر عهده دارند.

بخش دوم، شورای تحقیقات است. شورای تحقیقات شامل اعضای هیئت علمی از جمله اساتید دانشگاههای تهران، بهزیستی و غیره می باشد. تصویب نهایی طرح های پژوهشی، و حمایت از ترجمه، تالیف و چاپ کتب در شورای تحقیقات با داوری اعضای هیات علمی انجام می گردد. در صورتی که طرح پژوهشی بیشتر از ۲۰ میلیون تومان هزینه

بر باشد از جمله طرح های شیوع شناسی در کل کشور، نیازمند تصویب شورا و مبالغ کمتر از آن از جمله پژوهش های منطقه ای و محلی، نیازمند تصویب داخلی مرکز می باشد. همچنین، پایان نامه های تحصیلات تکمیلی در مقطع دکتری تا سقف ۷ میلیون، و در مقطع ارشد تا سقف ۴ میلیون حمایت می شود. شرایط فوق در سایت ستاد مبارزه با مواد مخدر در بخش تحقیقات و آموزش بارگزاری و قابل مشاهده است. حمایت ستاد از طرح های پژوهشی تنها به اولویت های پژوهشی ستاد محدود نشده و سایر طرح های پژوهشی در صورت تصویب داوران شورای تحقیقات نیز مورد حمایت قرار خواهند گرفت.

بخش سوم، اداره مطالعات و کتابخانه است. این اداره در امور فصلنامه، کتابخانه دیجیتال، و حمایت از تالیف و ترجمه کتب فعالیت دارد. مدیریت آن بر عهده آقای مینویی، سردبیر دکتر احدی، و مدیر اجرایی آقای احمدی پور هستند. نشریه ستاد مبارزه با مواد، علمی و پژوهشی بوده و به صورت رایگان به چاپ مقالات پرداخته و انتشار می یابد. تقریباً کلیه تالیفات ستاد مبارزه با مواد مخدر در کتابخانه دیجیتال به نمایه در آمده و در دسترس است. طبق گزارشات، کتابخانه دیجیتال ستاد مبارزه با مواد مخدر حدود ۱۵ میلیون بازدید کننده از مهرماه سال ۱۳۹۶ داشته است. از جمله فعالیت های این بخش می توان به چاپ و حمایت از ۱۶۷ عنوان کتاب به صورت تالیف و ترجمه اشاره کرد. علاوه بر نمایه تالیفات در سایت، تالیفات در اختیار شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر در سطح استانی و دانشگاه های ملی سراسر کشور نیز قرار می گیرد. متناسب با اولویت های پژوهشی و بودجه، منابع مالی به طرح های اختصاص داده می شود.

همچنین کارشناس این دفتر، ارتباط با دانشگاه ها را امر بسیار مهمی می داند. از این جهت که ارتباط عمیق تر باعث اجرایی شدن ادبیات تئوریک شده و شانس موفقیت در حل مشکلات افزایش می یابد. در این راستا، ادارات کل

وزارت علوم و بهداشت به ترتیب ادراه کل مشاوره و اداره کل سلامت در وزارت علوم و بهداشت با ستاد در ارتباط تنگاتنگی قرار دارند.

معاونت مقابله با عرضه و امور بین المللی

در ادامه، جناب آقای رجبعلی، مشاور مقابله با عرضه در امور بین الملل مطرح کردند که سابقاً در زمینه مقابله با عرضه سه اداره شامل دفتر روابط بین الملل، اداره کل مبارزه با عرضه، اداره کل اموال فعال بودند. در حال حاضر ادراه کل مبارزه با پولشویی نیز به آن اضافه شده است. علت فعالیت اداره کل جدید مبارزه با پولشویی، ورود اموال قاچاقچیان به صورت استحاله در شرکت ها و کارخانه جات سایر کشورها و چرخه پولشویی است. این اداره سعی در شناسای و مصادره این اموال دارد. این اموال بعد از مصادره به حساب دولت واریز شده و بودجه آن پس از انجام مراحل اداری به ستاد مبارزه با مواد تحویل داده می شود تا در جهت مبارزه با گسترش مواد مخدر صرف شود.

ادراه کل مبارزه با عرضه مواد در زمینه های مختلف فعالیت خود از مبارزه با تولید تا مصرف مواد، با هشت ارگان در ارتباط است. این ارگان ها شامل دادسراها، اطلاعات، سازمان زندان ها می باشد.

در جهت اهمیت مبارزه با عرضه، ایشان مطرح کردند که افغانستان ۸۰ درصد تریاک دنیا را تولید می کند یعنی بالغ بر ۲۶۳ هزار هکتار زمین زیر کشت دارد. بنابراین، سالیانه حدود ۷ هزار و ۶۰۰ تن تولید خواهد داشت. از جمله نوآوری جدید افغانستان در زمینه کشت مواد، استفاده از بذره های اصلاح شده است که باعث افزایش محصول به میزانی بیشتر از ۴۲ کیلوگرم در هر هکتار شده است. همچنین، در مقایسه با سال های قبل، به دو کشت سالانه این کشور، کشت سوم نیز اضافه شده است. بنابراین، شاهد افزایش میزان تولید تریاک در افغانستان هستیم. سابقاً، در کشور افغانستان، تنها تریاک به عنوان پیش ساز تولید مواد مخدر از جمله هروئین و مرفین بود. اما امروزه از پیش ساز

افدرین که از گیاه افدرا مشتق می شود و جزء گیاهان خودرو است نیز برای تولید شیشه استفاده می شود. قیمت آن بسیار ارزان تر از شیشه تولید شده در کشور ایران است. محصول شیشه نیز متنوع بوده و با طعم های مختلف از جمله نعناع، قهوه، یا اکالیپتوس وارد بازار می شو. در نتیجه باعث خنک شدن ریه مصرف کنندگان مواد می شود. قاعدتاً، از سال های ۲۰۰۲، بعد از ورود آمریکا به افغانستان باید میزان کشت پیش سازهای مواد مخدر کاهش می یافت. اما با توجه به مصرف مرفین در اروپا، مجوز عبور تریاک نیز صادر شد. بعد از ظهور طالبان، کشت تریاک شکل دیگری گرفت. از جمله می توان به اضافه شدن تولید تریاک به صورت مهندسی شده و انباشت محصول که با تبخیر آب آن خلوص بهتری می یافت، می اشاره کرد. هر چند که در ظاهر، برای به رسمیت شناخته شدن از سوی کشورهای دنیا، حکم ممنوعیت کشت تریاک صادر شد.

۴۰ درصد تریاک تولید شده در افغانستان از طریق کشور ما صادر می شود. مرز مشترک ایران با افغانستان و پاکستان ۱۸۰۰ کیلومتر است. کشور ایران به علت کمبود امکانات تنها موفق به مسدود کردن کمتر از ۳۰۰ کیلومتر از این مسافت را شده است. موانع جغرافیایی، کوه ها، تجهیزات قدیمی از جمله ایکس ری های قدیمی، تعداد محدود سگ های موادیاب از جمله مشکلاتی است که در کنترل مرز و بازرسی مواد وجود دارد. به این مشکلات می توان مشکلات دیگر همچون نگهداری و تربیت سگ های موادیاب نیز اشاره کرد. از هر صد قلاده سگی که برای این منظور تربیت می شود تنها پنج مورد آنها قادر به تجسس مواد می گردند علاوه بر آن تغذیه این سگها بسیار هزینه بر است. مشکل بسیار مهم دیگر، وجود کویر در ایران است زیرا باعث صادرات راحت تر مواد توسط پهپاد می شود. روش جدید صادرات مواد بعد از شیوع کرونا، استفاده از راه های آبی است که به ندرت می توان آنها را ردیابی یا مصادره کرد. زیرا قاچاقچیان مواد مجهز به قایق های تندرو هستند و به پروتکل های مبادله نیز به خوبی آشنا هستند. نقش همسایگان را نیز نباید نادیده گرفت. در کشورهای همسایه تجهیزات بازرسی بسیار دقیق تری وجود دارد.

بنابراین، امکان عبور مواد از مرز کشور ایران محتمل تر بوده و باعث بروز مشکلات بین المللی می تواند باشد. بنابراین یکی دیگر از مشکلات، از دست دادن نیروی عظیم انسانی در دفاع از مرز و کویر به خصوص در کرمان است. همچنین، علاوه بر کشت خارجی و تاثیرات آن بر مرزهای کشور، از دیگر موارد مورد بررسی در معاونت مبارزه مقابل با مواد مخدر، کشت داخلی است که بسیار پر رونق است. حضور گلخانه ها از طریق اطلاعات مردمی و وزارت اطلاعات، و همچنین با استفاده از پهبادها قابل شناسایی و پیگیری است.

از دیگر مشکلات، کنترل ورود مواد به زندان ها است. ورود مواد به زندان ها از طریق روش های مختلف مانند روش های پرتابی، انتقال با بهپاد، و حتی در ملاقات ها صورت می گیرد. در ماده ۴۲ قانون مربوط به امور زندان ها، مطرح شده است که در صورت تکرار جرم، زندان باید با شرایط سخت کاری همراه باشد.

تمرکز معاونت مقابل با عرضه در حیطه مصرف مواد بر روی جمع آوری افراد مبتلا به اختلال مصرف مواد و اصطلاحا متجاهر است. جمع آوری، نگهداری و غربالگری گروه هدف، مشکلات زیادی را به همراه دارد. طبق ماده ۱۶ قانون مبارزه با مواد مخدر، مجاز به نگهداری افراد مبتلا به اختلال مصرف مواد و اصطلاحا متجاهر در مراکز اقامتی اجباری درمان اعتیاد (کمپ های اجباری) به مدت سه تا شش ماه و اخیرا تا یک سال هستیم که هزینه های بسیاری را به دنبال دارد. از نظر متخصصین، اختلال مصرف مواد یک بیماری است اما از نظر قانون، اعتیاد، جرم است. بنابراین، قانون به جمع آوری افراد متجاهر و با اختلال مصرف مواد می پردازد. همچنین شناسایی گروه هدف از طریق اثر انگشت میسر نیست زیرا مصرف مواد و سوختگی های ناشی از آن باعث از بین رفتن اثر انگشت شده و قابل شناسایی نیستند. به همین دلیل، تنها از طریق اسکن عنبیه می توان آنها را شناسایی کرد که هزینه بر است.

اداره کل درمان و پیشگیری از مواد مخدر

در این رابطه، جناب دکتر شفیعی به عنوان نماینده اداره کل درمان حضور داشتند. طبق اظهارات ایشان، معاونت مقابله با تقاضا شامل سه اداره می باشد عبارتند از:

۱. اداره کل پیشگیری: پیشگیری های اولیه را انجام می دهد.
۲. اداره کل مشارکت های مردمی: سازمان های مردم نهاد و حمایت های اجتماعی را سازمان دهی می کند.
۳. اداره کل درمان و حمایت های اجتماعی.

مصوبات ستاد بر اساس کمیته های تخصصی از جمله کمیته درمان به مرحله اجرا می رسد. درمان شامل درمان های دارویی و غیر دارویی و همچنین کاهش آسیب است. بسیاری از این فعالیت ها از طرف ستاد مبارزه با مواد مخدر برون سپاری شده است. از وظایف اداره کل درمان، تعامل با وزارت بهداشت است. مصوبات وزارت بهداشت با هماهنگی و نظارت ستاد مبارزه با مواد مخدر بوده و مصوبات ستاد در حیطه درمان با هماهنگی وزارت بهداشت بوده و توسط این وزارت اجرا می شود. همچنین، تنظیم برگزاری جلسات، دعوت نامه ها، و ابلاغ و تنظیم مصوبات هماهنگی برای اجرا از جمله وظایف دیگر بخش کمیته درمان است.

متأسفانه علی رغم تبعات بسیار بالای حذف برنامه های درمان و کاهش آسیب، در حال حاضر ارزش و بهای کمتری برای درمان به خصوص درمان های حمایتی قائل می شوند. کمیته کشوری هماهنگی ماده ۱۶، که با ریاست استاندار و با مشارکت حوزه انتظامی و قضایی، حوزه استانداری، نمایندگان بهزیستی و وزارت بهداشت می باشد، حوزه ای مقابله ای است و به جمع آوری افراد با اختلال مصرف مواد و اصطلاحاً متجاهر می پردازد. در خصوص این برنامه، نیازی به مجوز نیست بلکه طرح های ضربتی خودکار بر اساس ظرفیت کمپ ها به نیروی انتظامی ابلاغ و بهزیستی نیز مجری

و مسئول غربالگری گروه هدف می باشد. در پایان، در خصوص گاهنامه اعتیاد صحبت شد که مسائل روز اعتیاد برای مورد استقبال قرار گرفته و به چاپ خواهد رسید.

ادراه کل پیشگیری

خانم گودرزی، معاونت محترم اداره کل پیشگیری، معاونت پیشگیری، درمان، و مشارکت مردمی را از معاونت های مهم ستاد مبارزه با مواد مخدر مطرح کردند. در حوزه پیشگیری ۱۵ دستگاه فعال بوده و تفاهم نامه هایی با ۱۱۰ سازمان مردم نهاد فعال در حوزه پیشگیری نیز بسته شده است.

پیشگیری در محیط های مختلف مانند محیط های آموزشی از مدرسه تا دانشگاه، محیط کار، محیط خانواده و به خصوص فضای مجازی که به تازگی به محیط های پیشگیری اضافه شده انجام می شود. در حوزه پیشگیری، آموزش و توانمندسازی افراد بسیار مهم است.

از جمله مباحث مهم که به عنوان چالش در حوزه پیشگیری نیز محسوب می شود مباحث بودجه و امکانات است. از دیگر چالش های مهم در این حوزه، پیوستگی برنامه ها است تا نتیجه حاصل شود. گاهی یک برنامه پیشگیری برای اینکه به نتیجه دلخواه برسد، نیاز به پیگیری ده ساله یا بیشتر را دارد. از طرف دیگر، گاهی هزینه برنامه ها توسط ستاد مبارزه با مواد به پایان سال موکول می شود. این موضوع باعث بروز مشکل در اجرای برنامه ها می شود.

به خصوص بعد از بروز ویروس کرونا، اولویت پیشگیری به فضای مجازی اختصاص داده شده است. برنامه ستاد مبارزه با مواد مخدر در حیطه پیشگیری تمرکز بر تولید محتواهای یک دقیقه ای و اصطلاحاً کپسولی است تا پیام ها در مدت زمان کوتاه و به صورت مفید انتقال یابد. طرح "یاریگران زندگی" از نکات مثبتی است که در حوزه پیشگیری

اتفاق افتاده است. در این طرح، مشارکت افراد برای خود افراد نقش مهمی بر عهده دارد. طرح "یارگران زندگی" در تمامی دانشگاه‌ها و مدارس راه‌اندازی شده است. در این برنامه، همسال به همسال آموزش می‌دهد. این طرح، ر ضمن احترام به برندسازی هر سازمان یا نهاد، بر فعالیت آن‌ها نظارت دارد. هم راستا با این طرح، در برخی استان‌ها کشور، طرح نشاط اجتماعی اجرا شده است. این طرح همراه با جوایز و تشویق است و می‌توان از طریق آن پیام نشاط اجتماعی را منتقل کرد.

تربیت کادر متخصص در حیطه آموزش پیشگیری اولیه از اعتیاد یک اولویت مهم دیگر است. برنامه‌های مشترکی با مراکز مشاوره دانشگاه تهران، و یونیسف طرح ریزی، و همچنین مشاوره تلفنی با خط آزاد و خط مشاوره اعتیاد به شماره ۰۹۶۲۸ راه‌اندازی شده است. تخصیص بودجه به خانواده افراد با اختلال مصرف مواد نیز در نظر گرفته شد.

اداره کل مشارک‌های مردمی

آقای دکتر لشکری، مسئول حیطه اشتغال گروه هدف و آقای حاجیلو، روان‌شناس و کارشناس آسیب‌های اجتماعی که در دفتر مشارکت‌های مردمی فعالیت دارند در انتهای جلسه حضور داشتند. اداره کل مشارکت‌های مردمی در حوزه توسعه مشارکت‌ها و توانمندسازی سازمان‌های مردم‌نهاد، نظارت، و حوزه صیانت و اشتغال خدمت‌رسانی می‌کنند. حدود ۲۶۱۰ سازمان مردم‌نهاد (در اصطلاح سمن) در کشور فعال هستند. در این رابطه، اداره کل مشارکت‌های مردمی بیشتر جنبه ریل‌گذاری داشته به این ترتیب که هنرمندان تا ورزشکاران و سایر افراد جامعه را تشویق به مشارکت می‌کنند. در حوزه توانمندسازی، سمن‌ها تقویت شده و اطلاعات آن‌ها به روز می‌گردد. همچنین با سطح بندی آن‌ها در سه سطح آموزشی، آن‌ها را به امر رشد و پیشرفت ترغیب می‌شوند. متناسب با امتیازی که هر سمن دریافت کرده است در یکی از سطوح آموزشی قرار می‌گیرد. سمن‌های با امتیاز زیر ۵۰، سطح سه، امتیاز بین ۵۰ تا

۷۰ در سطح دو قرار گرفته و سطح یک امتیاز بالای ۷۰ را دارد. بدین ترتیب سمن های سطوح بالاتر به سطوح پایین تر آموزش می دهند. سمن های سطح یک به سمت ملی و سپس بین المللی شدن گام برمی دارد که از جمله می توان به کنگره شصت و تولد دوباره اشاره نمود. دفتر مقابله با جرایم و مواد مخدر اروپایی نیز دوره های کارگاهی برای سمن های به خصوص سطح ۱ در جهت به روز رسانی آن ها برگزار می کند.

در حیطه صیانت و اشتغال، از سال ۹۳ به بعد ماموریت های جدید و ساختار یافته تعریف شد و اشتغال بهبود یافته ها در اولویت قرار گرفت. تشویق هایی برای ترغیب کارفرماها به استخدام گروه هدف در نظر گرفته شده است از جمله کمک هزینه بیمه که بخشی از حق بیمه پرسنل را ستاد مبارزه با مواد مخدر پرداخت می کند.

در پایان جلسه، پیشنهاداتی در خصوص همکاری های بین رشته ای و دانشگاهی مطرح گردید که مقرر شد پیگیری لازم صورت گیرد.